

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОПРАВОВИХ ТА ПОЛІТИЧНИХ НАУК

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

ПОЛІТОЛОГІЯ

другого (магістерського) рівня вищої освіти

за спеціальністю

052 Політологія

галузі знань

05 Соціальні та поведінкові науки

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Національного університету
«Запорізька політехніка»

протокол № 4 від «5» листопада 2021 р.

Голова Вченої ради

В.Є. Бахрушин

Освітня програма вводиться в дію з 1 вересня 2021р.

(наказ № 269 від «6» листопада 2021 р.)

Запоріжжя – 2021

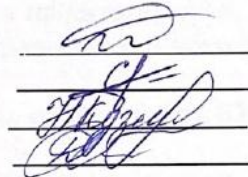
ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Освітньо-професійної програми

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Другий (магістерський)
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	05 Соціальні та поведінкові науки
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	052 Політологія
КВАЛІФІКАЦІЯ	
СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ (за наявності)	
ПРОФЕСІЙНА КВАЛІФІКАЦІЯ (за наявності)	

Розробники програми:

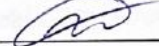
1. Д.Ю. Арабаджієв д.політ.н., проф.
2. Т.І. Сергієнко к.політ.н., доц.
3. Н.Ю. Кузьмичова к.соц.н
4. Д. Зуб

ВНЕСЕНО

Кафедрою загальноправових та політичних наук

Протокол № 9 від «15» квітня 2021 р.

Завідувач кафедри Д.Ю. Арабаджієв

ПОГОДЖЕНО

Вченою радою юридичного факультету

Протокол № 9 від «29» квітня 2021 р.

Голова вченої ради ЮФ Ю.В. Філей

СХВАЛЕНО

Науково-методичною комісією юридичного факультету

Протокол № 9 від «29» квітня 2021 р.

Голова науково-методичної комісії ЮФ Ю.В. Філей

НАДАНО ЧИННОСТІ ТА ВВЕДЕНО У ДІЮ

Наказ НУ «Запорізька політехніка» № 260 від «6» липеня 2021 р.

Передмова

Освітньо-професійна програма є нормативним документом, який регламентує нормативні, компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги у підготовці магістрів у галузі 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 052 «Політологія».

Освітньо-професійна програма заснована на компетентнісному підході підготовки магістра у галузі 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 052 «Політологія».

Освітньо-професійна програма розроблена робочою групою:

Сергієнко Тетяна Іванівна – керівник проектної групи, кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри загальноправових та політичних наук НУ «Запорізька політехніка».

Арабаджієв Дмитро Юрійович – член проектної групи, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри загальноправових та політичних наук НУ «Запорізька політехніка».

Кузьмичова Надія Юріївна – член проектної групи, кандидат соціологічних наук, генеральний директор дослідницько-консалтингової компанії MLS group - дослідження та консалтинг.

Зуб Давид – член проектної групи, студент групи Ю-210м спеціальності 052 «Політологія».

Освітньо-професійна програма розроблена на основі стандарту вищої освіти за спеціальністю 052 «Політологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого та введеного в дію наказом МОНУ №329 від 18.03.2021 р.

Відповідальність за впровадження освітньої програми та забезпечення якості вищої освіти несе завідувач випускової кафедри за спеціальністю.

Програма погоджена з вченою радою факультету, схвалена Науково-методичною радою факультету та затверджена Вченою радою Національного університету «Запорізька політехніка».

Ця освітньо-професійна програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Національного університету «Запорізька політехніка».

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Коваленко Ольга – фахівець із громадянської освіти, проект менеджер УНЦПД

2. Шиханов Руслан Борисович – заступник голови Запорізької обласної державної адміністрації

3. Майстро Дмитро Миколайович – голова постійної комісії з питань місцевого самоврядування та адміністративно-територіального устрою Запорізької обласної ради.

4. Ніколаєв Владислав Анатолійович – очільник управління внутрішньої політики, преси та інформації Запорізької міської ради.

Після надходження побажань, пропозицій та зауважень щодо вдосконалення ОПП від здобувачів вищої освіти, представників академічної спільноти та роботодавців проект ОПП обговорено та схвалено на засіданні кафедри загальноправових та політичних наук (протокол № 9 від 15.04.2021).

1. Профіль освітньо-професійної програми магістра зі спеціальності 052 «Політологія»

1 Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Національний університет «Запорізька політехніка» Юридичний факультет Кафедра загальноправових та політичних наук
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність	052 «Політологія»
Освітня кваліфікація	Магістр політології
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС
Термін навчання	1 рік 5 місяців
Наявність акредитації	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, від 2020 року, до 2021 року
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF LLL –7 рівень
Передумови	– освітній ступінь «бакалавр», «спеціаліст»; – умови прийому та навчання за Програмою регламентуються Правилами прийому до НУ «Запорізька політехніка».
Мова(и) викладання	Українська, англійська
Термін дії освітньої програми	До наступного планового оновлення
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://zp.edu.ua/kafedra-zagalnopravovyh-ta-politychnyh-nauk
2 Мета освітньої програми	
Метою змісту освітньо-професійної програми другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 052 «Політологія» є підготовка висококваліфікованих конкурентоспроможних фахівців-політологів з високою комунікативною майстерністю для формування соціально-політичного кластеру регіону.	
3 Характеристика освітньої програми	
Освітня програма	«Політологія»
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Підготовка фахівців високого рівня до експертно-аналітичної, науково-дослідницької, політико-консультаційної, викладацької, громадської та суспільно-політичної діяльності в умовах динамічного розвитку соціально-політичного кластеру регіону та спроможних реалізувати себе в умовах реформи децентралізації
Особливості програми	Орієнтована на підготовку фахівців із глибоким знанням актуальних на сьогодні питань щодо євроінтеграційних реформ

	та децентралізації, що відображено в навчальному плані та науково-дослідній роботі кафедри.
4 Академічні права випускників	
Подальше навчання	Можливість навчання за програмою: 8 рівня НРК України, третього циклу FQ-ЕНЕА та 8 рівня EQF-LLL. Набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти дорослих.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп'ютерні саморозвиваючі, колективні та інтегративні, контекстні технології навчання.
Оцінювання	Усне та письмове опитування, тестування, презентація наукової роботи, захист курсових робіт, захист кваліфікаційної магістерської роботи, заліки, екзамени.
Система оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється згідно Положення про організацію освітнього процесу, яке затверджено Вченою радою НУ «Запорізька політехніка»
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми дослідницького та/або інноваційного характеру у політичній сфері, що характеризуються невизначеністю умов і вимог, із застосуванням фахових досліджень та/або здійснення інновацій.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК01. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК02. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні. ЗК03. Здатність розробляти проекти та управляти ними. ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК05. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. ЗК06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК07. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми. ЗК08. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК01. Усвідомлення природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації. СК02. Спроможність здійснювати фахову педагогічну та/або науково-педагогічну діяльність у закладах освіти. СК03. Критичне осмислення проблем та принципів функціонування та закономірностей розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, гендерної політики, світової політики та політики окремих країн та регіонів. СК04. Здатність комплексно аналізувати владу та урядування, політичні системи, інститути та режими, політичні процеси та політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування. СК05. Спроможність комплексно використовувати нормативну та емпіричну політичну теорію, методологію політичних досліджень та прикладного політичного аналізу.

	<p>СК06. Здатність використовувати широкий спектр концептів і методів для інтерпретації та аналізу політики на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.</p> <p>СК07. Спроможність ефективно виконувати політико-організаційні, експертно-аналітичні та консультаційні функції на національному та міжнародному рівні.</p>
7 – Програмні результати навчання	
Програмні результати навчання (ПР)	<p>ПР01. Застосовувати для розв'язування складних задач політології розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації, особливостей реалізації влади у різних політичних системах, їх соціально-економічного, історичного та соціокультурного контексту.</p> <p>ПР02. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань.</p> <p>ПР03. Вільно спілкуватись усно і письмово українською та англійською мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій в сфері політології.</p> <p>ПР04. Приймати ефективні рішення з питань політики, політичних наук і дотичних проблем, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати розвиток політичних процесів; визначати фактори, що впливають на них і на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки політичних рішень.</p> <p>ПР05. Планувати, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог.</p> <p>ПР06. Критично осмислювати принципи здійснення влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, світової політики та політики окремих країн та регіонів.</p> <p>ПР07. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері політики, політології та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності.</p> <p>ПР08. Розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів з урахуванням методологічних, економічних, соціальних, правових та етичних аспектів.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та/або вченими званнями, а також висококваліфіковані спеціалісти, запрошуються вітчизняні та закордонні фахівці в галузі політології.</p> <p>Кафедра особливо активно співпрацює з Маріупольський державний університет, Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»,</p>

	<p>Поліський національний університет, Запорізький національний університет, Національний університет «Острозька академія», ГО «Український незалежний центр політичних досліджень», ГО «Поліський фонд міжнародних та регіональних досліджень».</p> <p>З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники регулярно проходять стажування, в т.ч. закордонні.</p>
Матеріально – технічне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> – навчальні корпуси; – гуртожитки; – тематичні кабінети; – спеціалізовані лабораторії; – комп’ютерні класи; – пункти харчування; – точки бездротового доступу до мережі Інтернет; – мультимедійне обладнання; – спортивний зал, спортивні майданчики
Інформаційне та навчально- методичне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> – офіційний сайт НУ «Запорізька політехніка»: https://zp.edu.ua/ – точки бездротового доступу до мережі Інтернет; – необмежений доступ до мережі Інтернет; – наукова бібліотека, читальні зали; – пакет MS Office 365; – корпоративна пошта; – навчальні і робочі плани; – графіки навчального процесу; – навчально-методичні комплекси дисциплін; – навчальні та робочі програми дисциплін; – дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін; – програми практик; – методичні вказівки щодо виконання курсових проєктів(робіт), дипломних проєктів (робіт); – критерії оцінювання рівня підготовки; – пакети комплексних контрольних робіт.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Передбачається законодавством та є доцільною, коли виникає необхідність вивчення (освоєння) студентами принципово нових курсів, дисциплін, які не викладаються у базовому закладі вищої освіти.</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<ul style="list-style-type: none"> – Університет має 58 чинних угод з університетами, освітянськими організаціями та підприємствами Австрії, Бельгії, Республіки Білорусь, Казахстану, Грузії, Іспанії, Німеччини, Великобританії, Польщі, Румунії, Словаччини, Туреччини, Чехії. – В університеті в рамках програми «Erasmus+ (KA1)» підписані 8 міжінституційних угод з Європейськими університетами. – Кафедра особливо активно співпрацює з Образовательное учреждение «Казахско-немецкий политехнический колледж», Maria Curie-Sklodowska University, Університет ім. Я.Коменського у м. Братислава

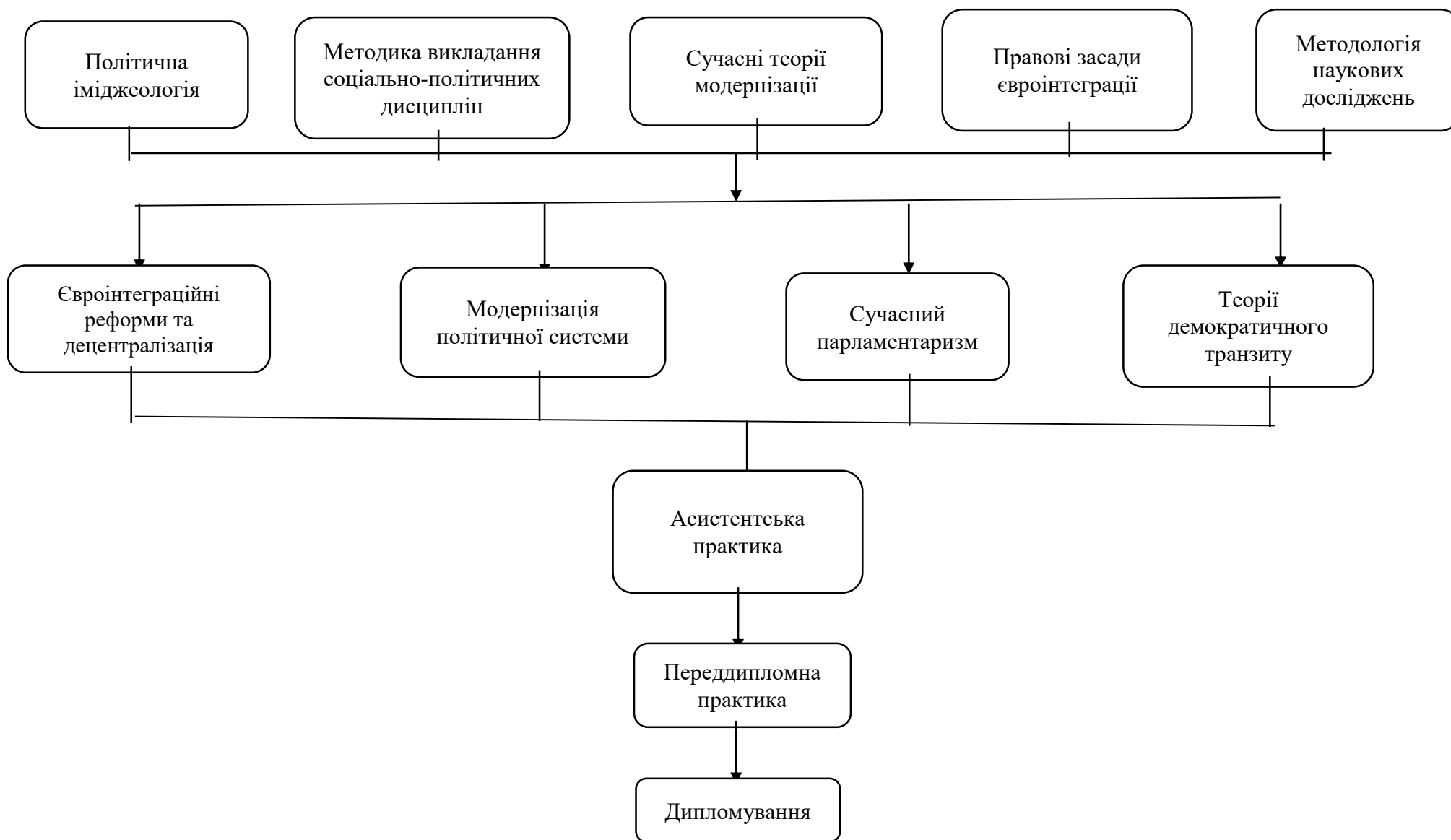
2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент освітньо-професійної програми

№	Шифр за циклом	Вид навчальної діяльності	Обсяг кредитів	Форма підсумкового контролю
Нормативна частина				
Цикл загальної підготовки				
ОК 01	ЗП 01	Політична іміджеологія	3	екзамен
ОК 02	ЗП 02	Методика викладання соціально-політичних дисциплін	3	екзамен
ОК 03	ЗП 03	Методологія наукових досліджень	4	екзамен
ОК 03	КР	Методологія наукових досліджень	1	екзамен
Всього			11	
Цикл професійної підготовки				
ОК 04	ПП 01	Сучасні теорії модернізації	3	залік
ОК 05	ПП 02	Правові засади євроінтеграції України	4	екзамен
ОК 06	ПП 03	Євроінтеграційні реформи та децентралізація	4	екзамен
ОК 07	ПП 04	Модернізація політичної системи	4	екзамен
ОК 08	ПП 05	Теорії демократичного транзиту	4	екзамен
ОК 09	ПП 06	Сучасний парламентаризм	3	екзамен
ОК 10	ПП 07	Асистентська практика	3	диф.залік
ОК 11	ПП 08	Переддипломна практика	6	диф.залік
ОК 12	ПП 09	Дипломування	21	державна атестація
Всього			52	
Разом			63	
Вибіркові компоненти				
не менше 25% від загального обсягу навчання				
Всього			27	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ			90	

2.2 Структурно-логічна схема освітньої програми

3. Форма атестації здобувачів ступеня «Магістр»

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.
Вимоги до кваліфікаційної роботи та її публічного захисту	Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складного спеціалізованого завдання або практичної проблеми в політичній сфері із застосуванням теорій та методів політичної науки. У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фальсифікації та списування.

4. Матриці відповідності

Матриця відповідності компетентностей дескрипторам НРК, матриця відповідності програмних результатів навчання та компетентностей, матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними освітніми компонентами представлені в Таблицях 1, 2, 3.

Таблиця 1.

Матриця відповідності компетентностей дескрипторам НРК.

Класифікація компетентностей (результатів навчання) за НРК	Знання Зн1 Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Уміння/навички Ум1 Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур Ум 2 Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах Ум 3 Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	Комунікація К1 Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Відповідальність та автономія АВ1 Управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів АВ2 Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів АВ3 Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії
Загальні компетентності				
ЗК01	-	Ум2	-	АВ 3
ЗК02	Зн1	Ум1	К1	АВ1
ЗК03	Зн1	Ум2, Ум3	К1	АВ1, АВ2
ЗК04	-	Ум2, Ум3	К1	АВ2, АВ3
ЗК05	Зн1	Ум2, Ум3	К1	АВ2, АВ3
ЗК06	Зн1	Ум1, Ум2	К1	АВ2
ЗК07	Зн1	Ум3	-	АВ3
ЗК08	-	Ум1, Ум3	К1	АВ3
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК01	Зн1	Ум1, Ум2	К1	АВ2, АВ3
СК02	Зн1	Ум1, Ум2, Ум3	К1	АВ1, АВ2, АВ3
СК03	Зн1	Ум2	К1	АВ2, АВ3
СК04	Зн1	Ум1, Ум2, Ум3	К1	АВ1, АВ2
СК05	Зн1	Ум2, Ум3	К1	АВ1, АВ2
СК06	Зн1	Ум2, Ум3	К1	АВ1, АВ2
СК07	Зн1	Ум2, Ум3	К1	АВ1, АВ2

Таблиця 2.

Матриця відповідності програмних результатів навчання та компетентностей.

Програмні результати навчання	Компетентності														
	Інтегральна компетентність														
	Загальні компетентності								Спеціальні (фахові, предметні) компетентності						
	ЗК 01	ЗК 02	ЗК 03	ЗК 04	ЗК 05	ЗК 06	ЗК 07	ЗК 08	СК 01	СК 02	СК 03	СК 04	СК 05	СК 06	СК 07
ПР 01	+	+							+	+	+	+	+	+	+
ПР 02		+										+	+	+	+
ПР 03				+	+			+						+	
ПР 04			+						+						
ПР 05			+												+
ПР 06		+			+	+			+	+	+	+	+	+	+
ПР 07				+				+		+	+				+
ПР 08			+		+					+		+	+	+	

Таблиця 3

Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними освітніми компонентами

Освітні компоненти	Програмні результати навчання							
	ПР 01	ПР 02	ПР 03	ПР 04	ПР 05	ПР 06	ПР 07	ПР 08
ЗП 01	+		+	+		+		
ЗП 02		+	+		+		+	+
ЗП 03		+	+		+		+	+
ПП 01			+	+		+	+	+
ПП 02	+	+	+			+		
ПП 03		+	+			+		+
ПП 04	+		+	+		+	+	
ПП 05	+		+	+		+		
ПП 06		+	+	+		+		
ПП 07			+		+		+	+
ПП 08	+	+	+	+	+	+	+	+
ПП 09	+	+	+	+	+	+	+	+

5. Перелік документів, на яких базується освітня програма.

Освітньо-професійна програма розроблена на основі наступних нормативних документів:

1. Закон «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

2. Закон «Про освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

3. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 052 «Політологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» для другого (магістерського) рівня вищої освіти: Наказ Міністерства освіти і науки України від 18.03.21 №329

4. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dk003.com>

5. Національна рамка кваліфікацій [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.

6. Перелік галузей знань і спеціальностей [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.

7. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів – <http://www.unideusto.org/tuningeu/>).